

ROLUL CONTROLULUI PREVENTIV IN ACTIVITATEA DE EXECUȚIE ȘI DE DISPOZIȚIE A R.P.R.

DE

S. CIUREA

De la 23 August 1944, cind țara noastră a fost eliberată de sub jugul fascist, clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare, condusă și îndrumată de P.M.R., a obținut mari realizări în toate sectoarele de activitate.

Călăuzit de învățătura marxist-leninistă despre stat și drept, și folosind experiența primului stat socialist din lume, U.R.S.S., P.C.R. a organizat și condus lupta poporului muncitor din țara noastră pentru distrugerea statului burghezo-moșieresc român și înlocuirea lui cu un stat nou, de tip socialist.

Una dintre formele principale de activitate ale statului nou creat este activitatea de execuție și de dispoziție sau activitatea administrativă, care are sarcina de a realiza în mod concret funcțiile statului nostru și se deosebește fundamental de activitatea administrativă a statului bazat pe exploatare, care este o piedică în calea dezvoltării noilor relații de producție și are mai mult un caracter militar, polițienesc și fiscal.

Administrația noastră de stat, administrație de tip socialist, prin modul cum este organizată și prin metodele pe care le utilizează creează posibilitatea ridicării nivelului tehnic al producției, creșterea productivității muncii și ridicarea nivelului material și cultural al oamenilor muncii.

În perioada de trecere de la capitalism la socialism, administrația noastră de stat are un rol deosebit de important în acțiunea de înlăturare a claselor exploatatoare de la conducerea și administrația statului și de urmărire a desființării forței lor economice, precum și înlăturarea reminiscentelor burgheze, care prezintă un pericol pentru construirea socialismului în țara noastră.

Un rol deosebit de important în organizarea, dezvoltarea și orientarea administrației noastre de stat, l-au avut experiența și succesele dobândite de U.R.S.S. în acest vast domeniu de activitate.

Activitatea de execuție și de dispoziție a R.P.R. se deslășoară pe baza și în executarea legilor, care reprezintă voința clasei dominante din țara noastră.

În cadrul acestei vaste activități de stat, s-au înființat și funcționează pe baza unor largi principii democratice, diferite organe de execuție și

de dispoziție, pe plan central și local, a căror sarcină este ca pe baza și în executarea legilor, să realizeze în mod concret funcțiile statului nostru.

Una din sarcinile principale ale acestor organe de execuție și de dispoziție, precum și a lucrătorilor care activează în cadrul acestor organe, este aceea de a apăra, întări și dezvolta proprietatea socialistă de stat.

Această sarcină fundamentală este prevăzută în primul rînd în Constituția R.P.R. din 1952 art. 90 în directivele elaborate de P.M.R., în majoritatea actelor cu caracter normaliv, emise de organele de putere, de organele de execuție și de dispoziție ale puterii de stat.

Ținînd seama de caracterul planificat al economiei naționale, de volumul mare al bunurilor materiale care formează proprietatea socialistă de stat și rolul important pe care îl are această formă de proprietate în dezvoltarea și întărirea statului nostru, precum și în îmbunătățirea materială și culturală a poporului muncitor, organele de execuție și de dispoziție au sarcina de a organiza, într-o formă superioară, gospodărirea bunurilor materiale care formează obiectul proprietății socialiste de stat, de a le folosi cît mai just în procesul de producție și de a asigura disciplina de stat.

Organele de execuție și de dispoziție, în vederea realizării importanteilor sarcini care sînt repartizate în competența lor, utilizează diferite mijloace printre care un rol deosebit de important îl are controlul preventiv asupra modului cum trebuie executate aceste sarcini.

Pornind de la principiul leninist care ne arată că evidența și controlul sînt mijloacele principale care au rolul de a asigura *realizarea* socialismului, problema controlului, care prezintă o deosebită importanță în activitatea de execuție și de dispoziție a statului nostru, a stat și stă mereu în atenția organelor noastre de stat și a P.M.R.

Controlul preventiv, din punct de vedere juridic, a fost reglementat pentru prima dată prin D.C.M. nr. 1598 din 1 ianuarie 1948; iar ultimul act juridic care reglementează această formă de control este H.C.M. nr. 74 din 1.II.1959 prin care s-a aprobat *Regulamentul privind organizarea și exercitarea controlului preventiv în instituții, întreprinderi și organizații economice de stat, cooperatiste și obștești*.

Controlul preventiv reglementat prin regulamentul aprobat de H.C.M. nr. 74 din 1.II.1959 este superior controlului preventiv, exercitat în statul burghez-moșieresc român, de către Curtea de Conturi, care avea un caracter pur birocratic deoarece se verificau numai actele justificative, neglijîndu-se total oportunitatea lucrărilor. Această formă de control se exercita numai de organele administrative centrale și numai asupra cheltuielilor, veniturile statului fiind scoase din sfera acestei forme de control.

Prin exercitarea controlului în timpul executării și după executarea sarcinilor cuprinse în planul economic, se creează posibilitatea de a se cunoaște de către conducătorii instituțiilor, întreprinderilor și organizațiilor economice de stat, precum și de organele speciale de control, rezultatele pozitive dobîndite, precum și rezultatele negative care s-au constatat în executarea acestor sarcini.

Aceste două forme de control dau posibilitatea conducerii organelor de execuție și de dispoziție, ca în urma constatării unor abateri de la legalitatea populară, să ia toate măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor legali-

tății pe perioada următoare de activitate și să tragă la răspundere disciplinară, materială sau penală pe acele persoane care au încălcat disciplina de stat sau au cauzat prejudicii proprietății socialiste de stat.

Controlul exercitat în timpul și după executarea sarcinilor cuprinse în planul economic constituie un instrument principal al organelor de execuție și de dispoziție pentru îndeplinirea concretă a obligațiilor lor, dar nu asigură toate sarcinile care revin controlului ca mijloc de apărare a proprietății socialiste de stat, a legalității populare.

Ținând seama de volumul mare al proprietății socialiste de stat, de dezvoltarea sectorului socialist al economiei naționale, de politica R.P.R. față de drepturile și interesele oamenilor muncii precum și de ridicarea continuă a nivelului lor material și cultural, putem desprinde rolul important pe care îl au organele de execuție și de dispoziție ale puterii de stat, în organizarea executării din punct de vedere practic, a sarcinilor de stat.

În vederea realizării acestor importante sarcini de stat, care sînt repartizate în competența organelor de execuție și de dispoziție ale puterii de stat, controlul preventiv constituie un mijloc important de a preîntîmpina abaterile de la disciplina în muncă, risipa și producerea pagubelor în avutul obștesc, neglijențele, reaua gospodărire a proprietății socialiste de stat.

Măsurile preventive aplicate la timp, dau rezultate mult mai bune în activitatea organelor de execuție și de dispoziție și a lucrătorilor din aparatul de stat, decît măsurile care trebuie luate ulterior de conducerea organelor administrative, de justiție sau de procuratură, după ce dispoziția actului de drept administrativ a fost încălcat, după ce organizarea planificării s-a făcut în mod greșit cu rezultate negative sau după ce s-au produs pagube în avutul obștesc.

În lumina actelor de drept administrativ și a directivelor P.M.R. din ultimul timp, controlul preventiv constituie un mijloc important pentru organele de execuție și de dispoziție ale puterii de stat, precum și pentru lucrătorii administrativi care lucrează în cadrul acestor organe, în primul rînd la întocmirea proiectului planului economic.

Întocmirea proiectului planului economic constituie sarcina principală a organelor administrative și a lucrătorilor administrativi, care activează în cadrul acestor organe.

Utilizînd în mod conștiincios metodele Evidenței Contabile și a Evidenței Statistice și exercitînd un riguros control preventiv, lucrătorii administrativi pot furniza toate datele precise și necesare în legătură cu întocmirea proiectului de plan și au posibilitatea să scoată în evidență toate resursele de stat existente în fiecare loc de muncă din cadrul organului respectiv, să le cuprîndă în plan și să asigure o folosire rațională a capacităților de producție existente.

De asemenea, controlul preventiv exercitat de organele competente are rolul de a scoate în evidență, tendințele unor organe de stat, de a planifica sarcini de producție sub posibilitățile reale ale întreprinderilor și organizațiilor economice de stat, pe care le conduc direct sau le au în subordine.

Aceste manifestări nesănătoase care au fost semnalate în Plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959 pot fi descoperite cu ajutorul

controlului preventiv, asupra capacității de producție a întreprinderii și totodată se pot stabili în mod precis cauzele care au determinat aceste manifestări nesănătoase, dacă sînt simple neglijențe sau acțiuni dușmănoase împotriva statului.

Organele de execuție și de dispoziție au o mare răspundere în legătură cu planificarea lucrărilor de investiții peste limită și sub limită, pentru care statul nostru repartizează în fiecare an de la buget importante sume de bani.

Numai în anul 1960, volumul investițiilor este de 23,5 miliarde lei.

Conducătorii organelor de execuție și de dispoziție ale puterii de stat precum și lucrătorii din aparatul administrativ însărcinați cu efectuarea controlului preventiv, au obligația de a controla în prealabil, în cele mai mici amănunte, oportunitatea și necesitatea acestor lucrări de investiții și după aceea să fie înscrise în planul economic, pentru a fi executate.

Analizînd problema investițiilor în expunerea la plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959, tov. Gh. Gheorghiu-Dej a scos în evidență unele deficiențe ale organelor de execuție și de dispoziție, în legătură cu executarea investițiilor, subliniind că nu întotdeauna organele locale ale puterii de stat și organele de execuție și de dispoziție ale puterii de stat au executat un riguros control preventiv. „Unele ministere și sfaturi populare nu exercită însă un control prealabil și anunțat asupra acestor cheltuieli”¹⁾.

Proiectul planului economic, întocmit de organele de execuție și de dispoziție, este prezentat în fața organului suprem al puterii de stat, pentru a fi aprobat.

Organul Suprem al puterii de stat, M.A.N., exercită un control preventiv asupra tuturor indicilor cuprinși în planul economic și numai după efectuarea acestui control preventiv, votează proiectul de plan, care devine lege.

După ce a fost votat de M.A.N. planul economic este repartizat organelor de execuție și de dispoziție ale puterii de stat, pentru a fi executat total și la timp.

În vederea executării sarcinilor cuprinse în planul economic și repartizate fiecărui organ de execuție și de dispoziție al puterii de stat, conducătorul organului de stat și în special conducătorul de contabilitate are sarcina de a organiza efectuarea unui riguros control preventiv, asupra executării fiecărei sarcini care izvorăște din planul economic, controlînd existența fondurilor bănești necesare, oportunitatea și necesitatea lucrării și economiile care s-ar putea realiza din executarea sarcinii.

În practică, controlul preventiv își îndeplinește rolul, în cadrul activității fiecărui organ de execuție și de dispoziție al puterii de stat, în vederea executării concrete a sarcinilor care izvorăsc din planul economic.

În conformitate cu regulamentul prin care se reglementează din punct de vedere juridic problema controlului preventiv și care a fost aprobat prin H.C.M. nr. 74 din 1.II.1959, controlul preventiv trebuie să se exercite asupra unui mare volum de sarcini administrative, în vederea preîntîmpinării păgubirii avutului obștesc și a încălcării disciplinei de stat.

1) Gh. Gheorghiu-Dej, *Expunere la plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie 1959*, p. 17.

Prin exercitarea unui riguros control prealabil în cadrul activității de execuție și de dispoziție, conducătorul organului administrativ și conducătorul contabilității trebuie să asigure încadrarea cheltuielilor în limita fondurilor și creditelor aprobate, respectarea legalității cu privire la plata salariilor, a premiilor, a diferitelor sporuri și indemnizații și a burselor, calcularea sumelor bănești care trebuie încasate, necesitatea și oportunitatea aprovizionării cu materii prime și materiale etc.

În vechea reglementare juridică a controlului preventiv, se prevedea că această formă de control era o sarcină care revenea numai conducătorului de contabilitate care era direct răspunzător dacă mijloacele materiale și bănești erau utilizate în conformitate cu disciplina contabilă și financiară.

Ținând seama de dezvoltarea instituțiilor bugetare, a întreprinderilor și organizațiilor economice din țara noastră și de numărul mare de sarcini în legătură cu buna gospodărire a proprietății socialiste de stat, vechea reglementare juridică a controlului preventiv nu mai corespundea sarcinilor actuale ale administrației de stat și nu mai era un instrument care să satisfacă întru totul cerințele unui control complet și care să dea cele mai bune rezultate practice.

Datorită dezvoltării sectorului socialist în toate domeniile de activitate și a complexității proceselor de producție, obligațiile de serviciu ale conducătorilor de contabilitate au crescut într-o foarte mare măsură, ceea ce îi determina de cele mai multe ori să exercite un control preventiv asupra oportunității și necesității executării sarcinii respective, în mod formal, birocratic și superficial, dînd naștere la un mare număr de abateri de la legalitatea populară.

Această situație concretă cu caracter negativ din viața practică administrativă a statului nostru a determinat o nouă reglementare juridică a controlului preventiv asupra exercitării sarcinilor, care constă într-o largă descentralizare a modului de efectuare a acestei forme de control, asigurîndu-se în condițiuni mult mai bune, înlăturarea operațiilor ilegale, neoportune și neeconomice.

În prezent, după noua reglementare, controlul preventiv se execută în cadrul organelor de execuție și de dispoziție și de conducătorii celorlalte servicii, care sînt precis stabiliți de conducerea organului prin acte administrative și care răspund de necesitatea și oportunitatea sarcinii propusă pentru a fi executată.

Superioritatea noii reglementări constă și în aceea că, desconggestionînd pe conducătorul de contabilitate de exercitarea controlului preventiv asupra tuturor operațiunilor, se creează acestuia posibilitatea de a colabora mai mult cu conducătorul organului de execuție și de dispoziție, de a se orienta mai bine în problemele administrative, economice și financiare, de a organiza în condiții mai bune întreaga activitate administrativă contabilă.

Atribuirea executării controlului preventiv și altor angajați din cadrul instituției, întreprinderii sau organizației economice de stat nu înseamnă că conducătorul de contabilitate este absolvit total de efectuarea acestei sarcini.

În ultimă instanță, conducătorul organului executiv și de dispoziție și

conducătorul serviciului de contabilitate răspund de modul cum sînt folosite mijloacele materiale și bănești ale statului, precum și de necesitatea și oportunitatea lucrărilor efectuate.² De aceea, ultimul control preventiv este exercitat și de acești lucrători administrativi, care au un rol important în realizarea practică a sarcinilor din planul economic.

Prin noua reglementare juridică a controlului preventiv, legiuitorul a urmărit și angajarea răspunderii lucrătorilor de specialitate de la celelalte servicii din cadrul organului executiv și de dispoziție, cu privire la necesitatea și oportunitatea lucrărilor, în care conducătorul de contabilitate nu este întotdeauna cel mai competent să hotărască în mod definitiv.

Pe lângă controlul preventiv exercitat în cadrul fiecărui organ executiv și de dispoziție, un rol important în executarea acestei sarcini îl au și organele bancare, care, așa cum sînt organizate în R.P.R., au mari posibilități de a aprecia oportunitatea și eficiența lucrărilor.

Dar nici aceste organe nu s-au achingat satisfăcător de executarea practică a unui riguros control preventiv.

Consecințele negative izvorite din neexecutarea unui real control preventiv, de către organele noastre bancare, asupra oportunității și necesității lucrărilor planificate de organele de execuție și de dispoziție și în special asupra lucrărilor de investiții, au fost scoase în evidență în expunerea la plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 decembrie 1959, de către tov. Gh. Gheorghiu-Dej. „De asemenea, organele bancare n-au exercitat controlul corespunzător în ceea ce privește necesitatea, oportunitatea și eficiența investițiilor sub limită”²).

Administrația noastră de stat este organizată și își desfășoară activitatea pe baza celor mai democratice principii, pe care nu le-au cunoscut niciodată statele bazate pe exploatare.

Dintre aceste principii amintim doar numai principiul participării maselor la conducerea și administrația statului.

Participarea maselor la administrația statului nu se poate realiza decît într-un stat socialist, care nu este izolat de popor și care întotdeauna ține seama de experiența pe care o acumulează poporul în activitatea sa practică, zi de zi, în toate domeniile de activitate.

În lumina acestui principiu, masele largi populare sînt în măsură să exercite un real control preventiv asupra activității organelor executive și de dispoziție, atît la întocmirea proiectului de plan cit și la executarea lui.

Muncitorii, tehnicienii și inginerii care lucrează direct la executarea obligațiilor ce izvorăsc din planul economic, care cunosc îndeaproape fiecare problemă din punct de vedere practic, nevoile reale ale poporului muncitor și care au o bogată experiență în toate compartimentele de activitate aduc însemnate contribuții organelor de partid, organelor de putere și conducerii organelor executive și de dispoziție în planificarea economiei naționale, putînd aprecia cu toată competența, în prealabil, necesitatea și oportunitatea tuturor lucrărilor care trebuie planificate și executate.

2) Gh. Gheorghiu-Dej, *Expunere la plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie 1959*, p. 18.

Astăzi, în țara noastră, politica Partidului și Guvernului, în toate domeniile de activitate, nu mai este un secret pentru masele largi de muncitori așa cum se prezintă situația în statele bazate pe exploatare.

În R.P.R. importanțele sarcinilor de stat sînt analizate în prealabil și executate de un mare număr de comuniști și de oameni ai muncii sinceri, cinstiți și devotați politicii partidului și guvernului și care depun toate cunoștințele și toată puterea lor de muncă în slujba poporului.

Ținînd seama de aceste reguli cu adevărat democratice, conducerea administrativă, organizația de partid și comitetul sindical din cadrul fiecărui organ executiv și de dispoziție au obligația ca, înainte de a proceda la întocmirea proiectului de plan, să controleze exactitatea datelor prezentate de serviciul de contabilitate, serviciul de planificare, serviciul tehnic, serviciul financiar etc., apreciind totodată oportunitatea și necesitatea lucrărilor propuse.

Pentru ca proiectul de plan să fie întocmit pe baza nevoilor reale ale întregului popor muncitor și să realizeze total scopul clasei dominante din țara noastră, exprimat în directivele Partidului Muncitoresc Român și în toate actele normative emise de organele de putere, conducerea organelor executive și de dispoziție este obligată de a supune acest proiect de plan dezbaterii întregului colectiv în cadrul consfătuirilor de producție.

Procedînd în felul acesta, masele de muncitori au posibilitatea de a exercita un real control preventiv asupra propunerilor făcute și pot da cele mai juste soluții datorită experienței pe care au căpătat-o în executarea sarcinilor care le sînt repartizate în cadrul serviciului în care activează.

În executarea controlului preventiv, un rol important îl au cadrele din organele de execuție și de dispoziție, care trebuie să aibă o bună orientare ideologică și politică.

Pentru a dobîndi rezultate pozitive în această acțiune deosebit de importantă — asigurarea legalității populare — prin utilizarea controlului preventiv, de asemenea, lucrătorii administrativi trebuie să aibă o bună pregătire profesională, o bogată experiență administrativă și un pronunțat spirit gospodăresc.

Lucrătorii administrativi de conducere sînt obligați ca, în activitatea de întocmire a proiectului de plan cit și în executarea sarcinilor importante cuprinse în planul economic, să știe să antreneze la timp în acțiunea de control preventiv pe toți muncitorii, inginerii și tehnicienii în consfătuirile de producție și să țină seama de propunerile și sugestiile lor, care sînt mijloace principale în realizarea practică a sarcinilor statului nostru.

Modul cum este reglementat controlul preventiv în R.P.R., prin ultimul act normativ, a realizat creșterea simțului de răspundere nu numai a conducătorului de contabilitate, dar și a celorlalți conducători de servicii din cadrul organului de execuție și de dispoziție, asupra necesității și oportunității lucrărilor.

Controlul preventiv exercitat în mod conștiincios de conducătorii de servicii și de toți lucrătorii însărcinați în mod special cu executarea acestei forme de control are rolul de a asigura disciplina în muncă a tuturor lucrătorilor în executarea sarcinilor care izvorăsc din plan și care le sînt repartizate pentru a fi executate.

Controlul preventiv întregit și de celelalte forme de control de stat, precum și de controlul obștesc, are rolul de a asigura o ordine desăvârșită în gospodărirea proprietății socialiste, înlăturându-se orice abatere de la legalitatea populară.

РОЛЬ ПРЕДВАРИТЕЛЬНОГО КОНТРОЛЯ В АДМИНИСТРАЦИИ РУМЫНСКОЙ НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКИ

Краткое содержание

В сфере администрации РНР важную роль играет предварительный контроль, который является главным оружием административных органов в деле предупреждения расточения и очуждения общественного имущества, равно как и других нарушений народной законности.

После нового юридического упорядочения Постановлением Совета Министров № 74 от 1. II. 1959 г., предварительный контроль осуществляется в децентрализованной форме, то есть за проверку уместности и необходимости работ, отвечает не только руководитель бухгалтерского отдела, но и остальные руководители отделений, или работники специально уполномочены руководителем исполнительного органа, с осуществлением этой формы контроля.

Одну очень важную роль в деле осуществления предварительного контроля с положительным результатом имеют административные работники вооруженны хорошей профессиональной подготовкой, углубленными знаниями всех административных задач, развитым хозяйственным духом и высоким политическим и идеологическим уровнем.

LE RÔLE DU COTRÔLE PRÉVENTIF DANS L'ACTIVITÉ ADMINISTRATIVE DE LA R.P.R.

Résumé

Dans le cadre de l'activité administrative de la R.P.R., le contrôle préventif joue un rôle important. C'est l'instrument principal, aux mains des organes administratifs, qui sert à prévenir le gaspillage et les soustractions des biens publics et toutes les autres illégalités.

D'après le nouveau règlement juridique le contrôle préventif s'effectue sous une forme décentralisée. Ce n'est pas seulement le chef comptable qui répond de la vérification de l'opportunité et de la nécessité des travaux mais aussi les autres chefs de service.

Pour assurer des résultats positifs les ouvriers administratifs chargés d'exécuter le contrôle administratif doivent avoir une solide préparation professionnelle, posséder une connaissance approfondie de tous les problèmes administratifs et un niveau politique et idéologique élevé.